

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Gardus Maksym	STATE REGULATION OF ENERGY STORAGE SYSTEM DEVELOPMENT IN UKRAINE AS A TOOL FOR ENSURING POWER SYSTEM STABILITY	257
----------------------	--	-----

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Антонюк Артем	ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРТИВНИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ КІБЕРСПОРТУ: МЕХАНІЗМИ ІЗОЛЯЦІЇ АГРЕСОРА В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ	262
Буга Володимир	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ KEYС	265
Бищук Людмила	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	266
Водяницька Олена, Алескерова Юлія	МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ МІЖНАРОДНИХ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ	269
Волобоєва Злата, Габорець Ольга	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ	273
Гнезділов Владислав	РИЗИКИ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА СЕПАРАТИЗМУ ЧЕРЕЗ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ	275
Загалевиц Валентина	ГІБРИДНА ВІЙНА ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ	278
Каменчук Тетяна	ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ПРОТИ УКРАЇНИ ЯК ПРИКЛАД СУЧАСНОЇ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ	282
Каретна Ольга	СОЦІАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА МАНІПУЛЯЦІЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ГІБРИДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: МЕТОДИ ТА ЗАХИСТ	286
Кобзей Наталія	ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО МЕДІАДИСКУРСУ	290
Кобус Олена, Бондаренко Степан	ЙМОВІРНІСНІ МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНЦИДЕНТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	294
Ковалевська Лейла	ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ СВІДОМІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ	297
Колесников Максим	ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВІД ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ПРИМУСУ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ	301
Кочин Владислав, Мальцев Вадим	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ПРІОРИТЕТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ГІБРИДНИМ ВИКЛИКАМ	305
Кресан Валерія	ЦИФРОВИЙ АКТИВІЗМ І «TELEGRAM-ДЕРЖАВА»: НОВІ ФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	308

недоліки кожної окремої моделі. Такий підхід забезпечує більш гнучке та адаптивне прогнозування, що відповідає сучасним викликам.

Водночас необхідно враховувати, що математичні моделі не можуть повністю замінити експертну оцінку. Ефективна система прогнозування повинна поєднувати кількісні методи з якісним аналізом, враховувати контекст, політичні та соціальні фактори, а також специфіку діяльності правоохоронних органів. Лише за таких умов можливо досягти високого рівня точності прогнозів та забезпечити своєчасне реагування на інформаційні загрози.

Отже, ймовірнісні моделі прогнозування інформаційних інцидентів є важливим інструментом у системі забезпечення національної безпеки, проте їх ефективність залежить від правильного вибору, адаптації та інтеграції у практичну діяльність. Критичне осмислення їх можливостей і обмежень дозволяє сформувати більш стійку та ефективну систему протидії інформаційним загрозам, що є ключовим завданням сучасних правоохоронних органів.

Література:

1. ENISA Threat Landscape 2024 : official report / European Union Agency for Cybersecurity. 2024. URL: <https://www.enisa.europa.eu/publications/enisa-threat-landscape-2024> (дата звернення: 26.04.2026).
2. Verizon 2024 Data Breach Investigations Report (DBIR). 17th ed. URL: <https://www.verizon.com/business/resources/reports/dbir/> (дата звернення: 26.04.2026).
3. Global Risks Report 2024 : report / World Economic Forum. 2024. URL: <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/> (дата звернення: 26.04.2026).

Ковалевська Л. В.,
магістр соціології
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди»
м. Івано-Франківськ, Україна

ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ СВІДОМІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ

Сучасні політичні конфлікти набули принципово нового виміру, в якому боротьба за суспільну свідомість є не менш вирішальною, ніж збройне

протистояння. Гібридні конфлікти суттєво змінюють правила ведення війни, роблячи інформаційний складник одним із найважливіших аспектів боротьби за перевагу, а самі інформаційні війни перетворились на потужний інструмент геополітичного впливу та маніпулювання суспільною свідомістю і громадською думкою [2, с. 267]. Держави та недержавні актори цілеспрямовано використовують інформаційні технології для досягнення стратегічних цілей без обов'язкового застосування збройної сили, апелюючи натомість до емоцій, страхів і когнітивних упереджень цільової аудиторії. Прикладом такої стратегії є систематичне поширення Росією нарративу про «нацистський режим» в Україні, розрахованого одночасно на легітимізацію агресії всередині країни та розмивання міжнародної підтримки України на зовнішній арені, - технологія, яка є класичним зразком скоординованої дезінформаційної кампанії в умовах гібридного конфлікту.

Серед технологій інформаційного впливу особливе місце займає цілеспрямована експлуатація страху як фундаментального психологічного механізму, що послаблює критичне мислення і підвищує навіюваність аудиторії. Феномен страху є потужним інструментом маніпуляції інформаційним простором в умовах збройного конфлікту, оскільки він дестабілізує суспільство, підриває моральний дух і формує у громадян відчуття безпорадності перед лицем ворога [1, с. 6]. Практичними проявами цієї технології є нагнітання паніки через перебільшення військових поразок, конструювання образу всесильного й невразливого противника, поширення загрозливих прогнозів про неминучість катастрофи. Під час повномасштабного вторгнення Росії в Україну 2022–2024 років ці механізми реалізовувались через фейкові повідомлення про «оточення» українських міст, публікації про нібито критичний дефіцит боєприпасів у ЗСУ, а також через маніпулювання цитатами вищого командування з метою підірвати довіру суспільства до власних збройних сил. Тривала дія таких маніпуляцій спричиняє глибші психологічні наслідки: трансформує ціннісні орієнтири, руйнує соціальну довіру і формує або масову апатію, або агресивну суспільну поляризацію [1, с. 7].

Інформаційні спеціальні операції є найбільш організованою і ресурсно забезпеченою формою інформаційного впливу в сучасних конфліктах. Їхніми основними об'єктами є психіка представників політичної еліти, суспільна свідомість населення держав-учасниць конфлікту та система ухвалення державно-управлінських рішень у сфері національної безпеки, а серед методів реалізації - дезінформація, пропаганда, психологічний тиск, маніпулювання і інформаційний тероризм [3, с. 134]. Конкретним прикладом масштабної спеціальної інформаційної операції є операція «Ghostwriter», задокументована

аналітиками Mandiant у 2020–2022 роках, в ході якої проросійські актори здійснювали злами акаунтів державних органів Польщі, Литви та Латвії і від їхнього імені поширювали антинаївські нарративи з метою підризу суспільної довіри до оборонних союзів та просування меседжу про безглуздість опору Росії. Вочевидь, такі операції є не імпрровізованими акціями, а елементами системно спланованих кампаній із чіткими цілями, цільовими аудиторіями і відпрацьованим методологічним арсеналом.

Цифрове середовище якісно розширило і ускладнило арсенал інформаційних маніпуляцій, ввівши в обіг кілька принципово нових типів впливового контенту. Сучасні дослідники розрізняють дезінформацію як свідомо створену неправдиву інформацію, місінформацію, яка поширюється ненавмисно, малінформацію, що ґрунтується на правдивих фактах, але подається в оманливому контексті з метою завдати шкоди, а також фейки, пропаганду та інформаційно-психологічні спеціальні операції [5, с. 8].

Алгоритмічна архітектура соціальних мереж посилює поширення маніпулятивного контенту, оскільки емоційно заряджені повідомлення, що викликають обурення або страх, отримують у рази більше взаємодій, ніж нейтральні факти. Це добре ілюструє ситуація зі стрімким поширенням у листопаді 2024 року через платформу Telegram і Facebook сфабрикованої цитати колишнього Головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного, яка менш ніж за добу збрала сотні тисяч поширень і суттєво дестабілізувала інформаційний простір, незважаючи на швидке офіційне спростування [5, с. 9].

Концептуальним тлом, на якому розгортаються сучасні технології інформаційного впливу, є феномен постправди - середовища, в якому емоційні апеляції і суб'єктивні переконання здійснюють більший вплив на формування громадської думки, ніж об'єктивні факти. Постправда апелює до емоцій і спрощених нарративів, підриваючи здатність громадян до раціонального аналізу, сприяє фрагментації суспільної думки, політичній поляризації та зниженню довіри до інституцій [4, с. 183]. В умовах постправди аудиторія, дезорієнтована надлишком суперечливої інформації, стає значно вразливішою до цілеспрямованих маніпуляцій. Прикладом реалізації технологій постправди у сучасному конфлікті є інформаційна кампанія напередодні президентських виборів у ряді країн ЄС, де синхронні кампанії у соціальних мережах поширювали взаємосуперечливі нарративи щодо міграційної кризи, свідомо розраховані не на переконання аудиторії в якійсь конкретній позиції, а на загальну дезорієнтацію і формування відчуття, що будь-яка «правда» є маніпуляцією. Ефективна протидія цій технології можлива лише за умови

комплексного підходу, де освіта, культура критичного мислення і громадянська залученість є ключовими елементами захисту суспільної свідомості [4, с. 188].

Таким чином, технології інформаційного впливу на суспільну свідомість у сучасних політичних конфліктах являють собою складну, багаторівневу систему, яка поєднує маніпулювання страхом і базовими психологічними реакціями [1, с. 6], методи гібридної інформаційної війни, спрямованої на дестабілізацію суспільно-політичних систем [2, с. 268], спеціальні інформаційні операції з чітко визначеними цілями і методологічним арсеналом [3, с. 137], різноманітні форми цифрових маніпуляцій в онлайн-середовищі [5, с. 14], а також системне використання феномену постправди для руйнування суспільної єдності і підризу довіри до інституцій [4, с. 189]. Протидія цим технологіям вимагає не лише технічних рішень у сфері виявлення і блокування маніпулятивного контенту, а й стратегічних інвестицій у медіаграмотність населення, розвиток критичного мислення і формування системної інформаційної стійкості суспільства.

Література:

1. Артюхова В., Яковчук В. Маніпуляція страхом: інформаційний фронт українсько-російської війни. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія.* 2025. № 4 (69). С. 6–10. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2025.4.1>
2. Інформаційна війна в контексті гібридного конфлікту. *Міжнародні та політичні дослідження.* 2024. Вип. 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2707-5206.2024.38.22>
3. Інформаційні спеціальні операції: особливості реалізації в сучасних умовах. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія.* 2025. № 20. URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/246>
4. Поперечна Г. А., Мороз О. В., Воронова Г. В. Вплив постправди на громадянську свідомість у період глобальних криз. *Культурологічний альманах.* 2025. № 3. С. 181–190. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.3.22>
5. Шевченко В. Різновиди маніпуляцій в онлайн-медіа і соцмережах. *Образ.* 2025. Вип. 1 (47). С. 6–18. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.1\(47\)-6-18](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.1(47)-6-18)

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції